

SLACHTOFFERENQUETE
GEMEENTE HATTEM
1989

Bureau Criminaliteitspreventie
Michel Horde
met medewerking van
P. de Savornin Lohman
maart 1990

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Voorwoord

1	OPZET VAN HET ONDERZOEK	1
1.1	Nut slachtofferenquête	1
1.2	Steekproeftrekking	1
1.3	Leeswijzer	1
2	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
2.1	Algemene kenmerken steekproef	3
2.2	Problemen in de woonbuurt	5
2.3	Angst en slachtofferschap van misdrijven	12
2.4	Schatting omvang criminaliteit	17
2.5	Aangifte van misdrijven	18
2.6	Preventieve maatregelen	20
2.7	Voorlichting	24
2.8	Meningen over de politie	25
2.9	Conclusies en aanbevelingen	28

Bijlage 1: tabellen

Bijlage 2: de vragenlijst

In paragraaf 2.3 wordt ingegaan op de angst om slachtoffer te worden van bepaalde delicten en de mate waarin slachtofferschap voorkomt.

In paragraaf 2.4 wordt op basis van de slachtofferenquêtegegevens een schatting gemaakt van de werkelijke omvang van de onderzochte delicten.

In paragraaf 2.5 wordt ingegaan op de aangifte van misdrijven. Naast het leveren van een beeld over de aangiftepercentages van de verschillende delicten wordt tevens ingegaan op de redenen van het niet doen van aangifte.

In paragraaf 2.6 wordt een beeld geschetst van de preventieve maatregelen die men zoal neemt om het risico op slachtofferschap te verkleinen.

In paragraaf 2.7 wordt ingegaan op de vraag in hoeverre onder de bevolking behoefte bestaat aan voorlichting op het gebied van criminaliteitspreventie.

In paragraaf 2.8 wordt een beeld geschetst van het oordeel van de bevolking over de wijze waarop de politie haar taken uitvoert.

In paragraaf 2.9 worden de voornaamste bevindingen gepresenteerd en een aantal aanbevelingen geformuleerd.

In bijlage 1 staan de uitkomsten van de enquête in tabelvorm samengevat, in bijlage 2 treft u de vragenlijst aan.

2 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitkomsten van de slachtofferenquête besproken. Degene die nauwkeuriger informatie wil over de uitkomsten op verschillende vragen zij verwezen naar bijlage 1, waarin alle uitkomsten in tabelvorm zijn opgenomen.

2.1 Algemene kenmerken steekproef

In totaal werden 356 van de 500 enquêtes geretourneerd, hetgeen neerkomt op een responspercentage van 71%, wat zonder meer hoog mag worden genoemd. Naar verhouding werd de vragenlijst vaker door mannen (55%) dan door vrouwen ingevuld (45%).

Ruim driekwart (77%) van de respondenten is gehuwd dan wel samenwonend; 20% is alleenwonend, waarvan 4% met kinderen, 3% woont in groepsverband.

Naast deze meer algemene kenmerken is het van belang om na te gaan in welke mate bepaalde groepen in de steekproef onder- of oververtegenwoordigd zijn.

Tabel 1: Steekproefsamenstelling naar leeftijd en geslacht
(n= 356)

Leeftijd	Man		Vrouw	
	abs	%	abs	%
16-24	12	6	7	4
25-34	28	14	27	17
35-44	37	19	40	25
45-54	32	16	27	17
55-64	36	18	20	13
65+	52	27	38	24
	—	—	—	—
Totaal	197	100	159	100

Tabel 2: Samenstelling bevolking gemeente Hattem ouder dan 15 jaar naar leeftijd en geslacht per 1-1-1990

Leeftijd	Man abs	%	Vrouw abs	%
16-24	911	20	818	17
25-34	783	17	711	15
35-44	948	21	979	21
45-54	682	15	649	14
55-64	589	13	629	13
65+	628	14	916	20
	—	—	—	—
Totaal	4.541	100	4.702	100
Bron: gemeente Hattem				

Wanneer we tabel 1 en 2 met elkaar vergelijken kan worden geconstateerd dat:

- mannen sterk ondervertegenwoordigd zijn in de leeftijdscategorie 16-24 jaar; maar sterk oververtegenwoordigd in de leeftijdscategorie 65+ en in mindere mate in de leeftijdscategorie 55-64 jaar;
- vrouwen sterk ondervertegenwoordigd zijn in de leeftijdscategorie 16-24 jaar, en licht oververtegenwoordigd in de overige leeftijdsgroepen met uitzondering van de leeftijdscategorie 55-64, die exact gelijk scoort.

Concluderend kunnen we stellen dat de steekproef met name afwijkt met betrekking tot de leeftijdscategorieën 16-24 en 65+.

Bij de laatstgenoemde leeftijdscategorie doet de afwijking zich met name voor bij het mannelijke deel van de bevolking.

Ten aanzien van de **representativiteit** kan worden geconcludeerd dat de uitspraken representatief kunnen worden geacht voor de gehele gemeente Hattem. Daarbij moet een uitzondering worden gemaakt voor de leeftijdscategorieën 16-24 jaar en 65+ aangezien deze vrij sterk onder- respectievelijk oververtegenwoordigd zijn in de steekproef.

2.2 Problemen in de woonbuurt

De respondenten kregen de vraag voorgelegd om bij een aantal met name genoemde items aan te kruisen in welke mate zij deze als een probleem ervaren in de eigen woonbuurt (zie bijlage 1, tabel 1). De problemen in de eigen woonbuurt, die door minstens 25% van de respondenten (enigszins of duidelijk) als een probleem worden ervaren zijn, in volgorde van belangrijkheid:

1. te snel rijdende auto's (65%);
2. gebrek aan parkeerruimte (32%);
3. inbraak in woningen (31%);
4. gebrek aan speelmogelijkheden voor de jeugd (30%);
5. vervuiling (29%);
6. lawaai/overlast (29%);
7. overlast van bromfietzers (27%);
8. vandalisme (25%).

Wordt gevraagd naar de drie grootste problemen, dan wijzigt dit beeld zich enigszins. Aangezien bij deze vraagstelling de bewoners de problemen tegen elkaar hebben afgewogen, mag aan deze laatste resultaten een grotere waarde worden toegekend. Als allergrootste probleem blijven de te snel rijdende auto's (34%) aan de top staan. Op de tweede en derde plaats komen vervuiling (10%) en lawaai (8%). De antwoorden bij de categorie 'anders' hadden voornamelijk betrekking op verkeersgevaarlijke situaties.

Een uitsplitsing naar buurt levert het volgende beeld op:

Veldbuurt (n=12)

1. Gebrekkige straatverlichting (5x)
2. Te snel rijdende auto's (3x)

Hogenkamp-Keppelskamp (n= 41)

1. Te snel rijdende auto's (18x)
2. Vandalisme (4x)

Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest (n= 27)

1. Te snel rijdende auto's (8x)
2. Vervuiling (5x)

Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg (n= 45)

1. Te snel rijdende auto's (12x)
2. Vervuiling (8x)

Binnenstad, Kweekplan (n= 24)

1. Te snel rijdende auto's (7x)

ABC-buurt, Hezenbergerweg (n= 18)

1. Te snel rijdende auto's (8x)

Uit het bovenstaande kunnen we concluderen dat criminaliteit niet als hoogste op de prioriteitenlijst staat van buurtproblemen. Een verschijnsel dat in alle buurten als een groot probleem wordt gezien zijn de te snel rijdende auto's.

Om een beeld te krijgen van de probleemdruk per buurt is in tabel 3 de antwoordcategorie "duidelijk een probleem" voor alle genoemde verschijnselen samengenomen.

Tabel 3: Probleemdruk naar buurt

Buurt	Duidelijk een probleem		
	abs	%	
- Veldbuurt	15	68	n= 22
- Hogen- en Keppelskamp	41	51	n= 80
- Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest	23	43	n= 54
- Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg	45	45	n= 99
- Binnenstad, kweekplan	20	43	n= 46
- ABC-buurt, Herenbergerweg	21	45	n= 47
Totaal			

Uit de tabel kan worden afgeleid dat Veldbuurt de grootste probleemdruk kent, gevolgd door Hogenkamp/Keppelskamp. De overige buurten scoren nagenoeg even hoog.

Aanpak problemen van gemeentezijde

Aansluitend konden de respondenten bij een aantal met name genoemde problemen aangeven of de gemeente c.q. de politie daar te weinig, dan wel te veel of juist voldoende aandacht aan besteedt.

In tabel 4 wordt een beeld geschetst van het oordeel van de bevolking over de wijze waarop de gemeente genoemde problemen aanpakt.

Tabel 4: Oordeel over aanpak door gemeente

N= 356	te veel aandacht %	te weinig aandacht %	voldoende aandacht %	weet niet %
-vervuiling openbare weg	-	16	76	8
-lawaai overlast verkeer	-	25	43	32
-uitlaatgassen verkeer	-	18	34	48
-overlast industrie	-	16	36	48
-overlast land bouw	-	9	41	50
-parkeergebrek	2	37	43	18
-onderhoud groen	1	17	76	7
-gebrek straat verlichting	-	18	73	9
-gebrek speelvoorziening	-	34	41	25
-te snel rijdende auto's	1	65	21	13
-vandalisme	-	31	34	35

Het eerste dat opvalt in deze tabel is dat bij bepaalde items het percentage 'weet niet'-antwoorden zeer hoog is. Dit geldt met name voor problemen die het milieu raken. Bij de problemen uitlaatgassen verkeer, overlast industrie en overlast landbouw geeft ongeveer de helft van de respondenten aan daar geen mening over te hebben. Maar ook lawaai-overlast verkeer en vandalisme scoren hoog. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat respondenten niet weten (of betwijfelen) of de gemeente iets aan deze problemen kan doen.

De drie meest genoemde problemen waaraan de gemeente naar het oordeel van de bevolking te weinig aandacht besteedt zijn:

1. te snel rijdende auto's (65%);
2. parkeergebrek (37%);
3. gebrek speelvoorzieningen (34%).

Het valt tevens op dat het aantal respondenten, dat zich geen mening kan vormen over deze problemen, relatief laag is.

Wanneer gevraagd wordt aan welke problemen de gemeente het meest dringend aandacht zou moeten besteden (zie bijlage 1, tabel 3) dan scoren wederom te snel rijdende auto's (31%) en parkeergebrek (13%) het hoogst. Vervuiling verdringt echter het probleem van gebrek aan speelvoorzieningen van zijn derde plaats (10%). Een uitsplitsing naar buurt levert het volgende beeld op.

Veldbuurt (n= 12)

1. Gebrekkige straatverlichting (4x)

Hogenkamp-Keppelskamp (n= 41)

1. Te snel rijdende auto's (14x)
2. Vandalisme (8x)

Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest (n= 27)

1. Te snel rijdende auto's (9x)
2. Gebrek aan parkeerruimte (5x)

Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg (n= 45)

1. Te snel rijdende auto's (13x)
2. Vervuiling openbare weg (10x)

Binnenstad, Kweekplan (n= 24)

1. Gebrek aan parkeerruimte (6x)
2. Te snel rijdende auto's (5x)

ABC-buurt, Hezenbergerweg (n= 18)

1. Te snel rijdende auto's (10x)

Totaal gemeente Hattem (n= 356)

1. Te snel rijdende auto's 15% (53x)
2. Gebrek aan parkeerruimte 6% (22x)
3. Vervuiling openbare weg 5% (18x)

Aanpak problemen van politiezijde

Tabel 5: Oordeel over aanpak door politie

N= 356	te veel aandacht %	te weinig aandacht %	voldoende aandacht %	weet niet %
-rondhangend jongeren	-	39	21	40
-verkeerd parkeren	6	30	33	31
-te snel rijdende auto's	1	60	18	21
-inbraak woningen	-	12	36	52
-geweld op straat	-	13	30	57
-diefstal uit auto	-	10	27	63
-diefstal (brom)fiets	-	11	26	63
-vandalisme	-	30	24	46
-overlast industrie	-	14	29	57
-overlast landbouw	1	9	30	60

Ook hier scoort de "weet niet" categorie hoog. Alleen over de aanpak van te snel rijdende auto's en in mindere mate over het verkeerd parkeren heeft een duidelijke meerderheid van de respondenten een mening.

Een duidelijk beeld wordt verkregen als we kijken naar de vraag welke problemen het **meest dringend de aandacht van de politie** verdienen (zie ook bijlage 1, tabel 4):

1. Te snel rijdende auto's (38%)
2. Rondhangende jongeren (24%)
3. Vandalisme (16%)

Een uitsplitsing naar buurt laat het volgende beeld zien:

Veldbuurt (n= 12)

1. Te snel rijdende auto's (3)

Hogenkamp-Keppelskamp (n= 41)

1. Te snel rijdende auto's (15x)
2. Rondhangende jongeren (10x)
3. Vandalisme (6x)

Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest (n= 27)

1. Te snel rijdende auto's (10x)
2. Vandalisme (7x)

3. Rondhangende jongeren (6x)

Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg (n= 45)

1. Te snel rijdende auto's (20x)
2. Rondhangende jongeren (11x)
3. Verkeerd parkeren (6x)

Binnenstad, Kweekplan (n= 24)

1. Verkeerd parkeren (6x)
2. Rondhangende jongeren (5x)
3. Te snel rijdende auto's (4x)

ABC-buurt, Hezenbergerweg (n= 18)

1. Te snel rijdende auto's (7x)
2. Vandalisme (5x)

Resumerend

Als **grootste** problemen in de eigen woonbuurt komen naar voren:

1. te snel rijdende auto's;
2. vervuiling;
3. lawaai-overlast.

Veldbuurt kent de grootste probleemdruk.

Volgens de respondenten zouden de gemeente en de politie hun prioriteiten als volgt moeten leggen.

Als belangrijkste probleem die het meest **dringend** de aandacht van de **gemeente** behoeven komen naar voren:

1. Te snel rijdende auto's
2. Parkeergebrek
3. Vervuiling

Als problemen die het meest **dringend** de aandacht van de **politie** behoeven, komen naar voren:

1. Te snel rijdende auto's
2. Rondhangende jongeren
3. Vandalisme

Een uitsplitsing naar buurt van problemen die het meest **dringend** van de gemeente c.q. politie vragen levert het volgende beeld op:

Veldbuurt

- gebrekkige straatverlichting (gemeente)
- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)

Hogenkamp-Keppelskamp

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- vandalisme (politie)

Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- vandalisme (politie)
- rondhangende jongeren (politie)

- gebrek aan parkeerruimte (gemeente)

Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- vervuiling openbare weg (gemeente)
- verkeerd parkeren (politie)

Binnenstad, Kweekplan

- gebrek aan parkeerruimte (gemeente)
- verkeerd parkeren (politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)

ABC-buurt, Hezenbergerweg

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- vandalisme (politie)

2.3 Angst en slachtofferschap van misdrijven

Angst om slachtoffer te worden van bepaalde delicten

Om te achterhalen in hoeverre angstgevoelens leven met betrekking tot specifieke delicten kregen respondenten de vraag voorgelegd om bij een aantal met name genoemde delicten aan te geven hoe vaak men bang is dat het hen zal overkomen.

Tabel 6: Angstgevoelens naar type delict (procentueel)

N= 356	zeer vaak %	vaak %	soms %	zelden %	nooit %	weet niet %
-mishandeling op straat	1	2	12	27	51	7
-aanranding/ verkrachting	1	3	12	25	50	9
-inbraak bij afwezigheid	7	16	41	18	16	2
-inbraak bij aanwezigheid	2	11	29	25	30	3
-straatroof portemonnee	1	7	22	26	41	3
-diefstal (brom)fiets	2	7	24	19	38	10
-diefstal van auto	0	3	19	25	44	9
-diefstal uit auto	1	6	24	26	35	8
-vernielingen huis/tuin	2	7	30	24	34	3
-opzettelijk beschadiging auto	3	14	30	17	29	7

De meeste angstgevoelens hebben betrekking op inbraak bij afwezigheid: ongeveer een op de vier respondenten geeft aan (zeer) vaak bang te zijn daarvan het slachtoffer te worden. Daarna volgen opzettelijke beschadiging van auto en inbraak bij afwezigheid.

De respondenten konden ook aangeven welk delict zij het **meest** **beangstigend** vinden. Drie delicten springen er duidelijk uit (zie bijlage 1, tabel 5): Inbraak bij afwezigheid (47%) en aanranding/verkrachting (22%), op enige afstand gevolgd door mishandeling op straat (10%).

Slachtoffers van misdrijven

Om een beeld te krijgen van de in werkelijkheid plaatsvindende criminaliteit is gevraagd of men in de periode vanaf 1 november 1988 (tot november 1989) slachtoffer is geworden van een van de volgende vormen van veel voorkomende criminaliteit: diefstal van fiets, diefstal uit auto, sexuele handtastelijkheden buitenshuis, mishandeling buitenshuis, beschadiging van eigendom en inbraak. 17% Procent van de respondenten gaf aan in 1989 minstens eenmaal slachtoffer te zijn geworden van één of meer delicten.

Slachtofferschap naar delicttype

In tabel 7 wordt de verdeling weergegeven van de aantallen slachtoffers per type misdrijf. In de rechterkolom staat vermeld welke slachtofferpercentages gelden voor het gehele land (bron: landelijke slachtofferenquête 1988, CBS).

Tabel 7: Slachtofferschap gemeente Hattem 1989 en landelijke slachtofferenquête 1988 naar type misdrijf

	Gemeente Hattem aantal slachtoffers (1989)		Landelijk 1988
N= 356	Abs	%	%
- fietsdiefstal*	5	1,7	5,7
- diefstal uit auto*	7	2,7	3,3
- sexuele handtastelijkheden buitenshuis	2	0,6	0,6
- mishandeling buitenshuis	13	3,7	3,3
- beschadiging eigendom	61	17,1	13,7
- inbraak	7	2,0	3,0
Totaal	60	16,9	-

*= Het aantal slachtoffers van (brom)fietsdiefstal en diefstal uit auto is gepercentueerd op het aantal fiets- c.q. autobezitters.

Opmerking bij tabel

De cijfers hebben betrekking op het aantal slachtoffers en niet op het aantal delicten. Het totaal aantal slachtoffers ligt lager dan de optelsom van de afzonderlijke delicten omdat een aantal respondenten van meer dan één delict in 1989 het slachtoffer is geworden (meervoudige slachtofferschap).

Conclusies

- Het moedwillig **beschadigen** c.q. bekladden van eigendom springt er duidelijk uit: één op de zes inwoners is in 1989 minstens éénmaal slachtoffer hiervan geworden.
- **Mishandeling buitenshuis** is ook een delict dat zorgwekkend is: bijna één op de 25 inwoners is in 1989 geconfronteerd met dit toch vrij ernstige vergrijp.
- Een vergelijking van de slachtofferpercentages Hattem met de landelijke cijfers leert dat de gemeente Hattem voor het overige dicht bij het landelijk gemiddelde zit. Het slachtofferpercentage voor diefstal van fiets ligt echter lager: 1,7% tegenover een landelijk gemiddelde van 5,7%.

Frequentie van delicten

Voor de meeste van de onderzochte delicten geldt dat in nagenoeg alle gevallen het slachtofferschap tot één keer beperkt blijft. Hierop zijn twee uitzonderingen: bij slachtoffers van beschadiging van eigendommen en slachtoffers van mishandeling buitenshuis zien we dat bij de helft (48%) het niet bij één keer beperkt blijft (zie ook bijlage 1, tabel 6).

Slachtofferschap en persoonskenmerken

Tabel 8: Slachtofferschap naar leeftijd

Leeftijd N= 356	Niet slachtoffer %	Wel slachtoffer %	Totaal %
16-24	68	32	100 (n= 19)
25-34	78	22	100 (n= 55)
35-44	81	19	100 (n= 77)
45-54	78	22	100 (n= 59)
55-64	84	16	100 (n= 56)
65+	94	6	100 (n= 90)

Uit de tabel valt af te lezen dat de kans op slachtofferschap afneemt naarmate men ouder wordt. Jongeren blijken het grootste risico te lopen. Ouderen scoren duidelijk het laagst. Deze bevindingen komen overeen met het landelijke beeld¹.

¹ A.W.M. Eyken, Criminaliteitsbeeld van Nederland. Ontwikkeling van de omvang en de aard van de criminaliteit in de periode 1980-1988. Directie Criminaliteitspreventie, Den Haag 1989.

Tabel 9: Slachtofferschap naar geslacht

	Niet slachtoffer %	Wel slachtoffer %	Totaal %
Man	82	18	100 (n= 197)
Vrouw	85	15	100 (n= 159)

Uit tabel 9 blijkt dat mannen relatief iets vaker het slachtoffer zijn geworden dan vrouwen. Ook deze bevinding komt overeen met het landelijke beeld². Een verdere uitsplitsing naar type misdrijf wordt gegeven in bijlage 1, tabel 7.

Slachtofferschap naar woonsituatie

Tabel 10: Slachtofferschap naar woonsituatie

	Niet slachtoffer %	Wel slachtoffer %	Totaal %
Alleenwonend	93	7	100 (n= 58)
Niet- alleenwonend	81	19	100 (n=298)

Uit de tabel wordt duidelijk dat alleenwonenden minder vaak slachtoffer worden dan niet-alleenwonenden. Dit is opmerkelijk aangezien uit landelijk onderzoek blijkt dat alleenwonenden een wat kwetsbaardere groep zijn wat betreft criminaliteit. Het is mogelijk dat niet-alleenwonenden ook delicten die andere gezinsleden zijn overkomen hebben opgegeven, dit leidt tot een 'ophoging' van het slachtofferschap bij niet-alleenwonenden.

² A.W.M. Eyken, Criminaliteitsbeeld van Nederland. Ontwikkeling van de omvang en de aard van de criminaliteit in de periode 1980-1988. Directie Criminaliteitspreventie, Den Haag 1989.

Tabel 11: Slachtofferschap naar buurt

Buurt	Niet slachtoffer %	Wel slachtoffer %	Totaal %
- Veldbuurt	82	18	100 (n= 22)
+ Hogenkamp + Keppelskamp	86	14	100 (n= 80)
- Meenthe, Hunze, Dinkel en Reest	80	20	100 (n= 54)
- Waalstraat, Hollewand, Zand- kamp, Dorpsweg	82	18	100 (n= 99)
- Binnenstad-Kweek	83	17	100 (n= 46)
- ABC-buurt, Hezen- bergerweg	85	15	100 (n=47)

Het gemiddeld slachtofferpercentage voor Hattem bedraagt 17%. Uit de tabel blijkt dat de slachtofferpercentages van de onderscheiden buurten niet sterk afwijken van het gemiddelde. Een verdere uitsplitsing van delicten naar buurt treft u aan in bijlage 1 (tabel 8).

Delict en pleegplaats

Uit een nadere analyse naar pleegplek blijkt dat 7 van de in totaal 88 gemelde delicten buiten de gemeente Hattem plaats hebben gevonden. Hieruit kan worden afgeleid dat ruim 9 op de 10 delicten (92%) binnen de gemeente Hattem plaatsvinden (zie bijlage 1, tabel 10).

2.4 Schatting omvang criminaliteit

Al eerder is aangegeven dat politiecijfers slechts gedeeltelijk inzicht verschaffen in de omvang van de criminaliteit, omdat lang niet altijd aangifte wordt gedaan. Op basis van de resultaten van de slachtofferenquête kunnen we een inschatting maken van de feitelijke omvang van de criminaliteit in Hattem. Deze uitkomsten kunnen dan naast de politiecijfers gelegd worden, waarna een reëlere inschatting gemaakt kan worden van de werkelijk plaatsgevonden criminaliteit. Bij de interpretatie van de geschatte omvanggegevens dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat slachtoffers meer gemotiveerd waren om de enquête in te vullen dan 'niet-slachtoffers'. Daarnaast kan ook meespelen dat hele 'lichte' vormen van slachtofferschap, waarvan zelden of nooit aangifte zou worden gedaan, nu wel boven tafel komen. Dit betekent dat de geschatte omvanggegevens als een maximum moeten worden gezien.

Tabel 12 geeft een beeld van de geschatte omvang van de criminaliteit op basis van de slachtofferenquêtegegevens. Hiertoe zijn de gevonden slachtofferpercentages losgelaten op de bevolking van Hattem van 15 jaar en ouder ($n = 9.243$). Vervolgens werden de verkregen uitkomsten vermenigvuldigd met een correctiefactor³ voor meervoudig slachtofferschap.

Tabel 12: Schatting omvang criminaliteit voor 1989 op basis van slachtofferpercentages

Delict	geschatte omvang	slachtofferpercentage	correctiefactor meervoudig sltf-schap
- fietsdiefstal	155	1.7	1.0
- diefstal uit auto	275	2.7	1.1
- sexuele handtastelijkheden buitenshuis	55	0.6	1.0
- mishandeling buitenshuis	855	3.7	2.5
- beschadiging eigendom	2685	17.1	1.7
- inbraak	185	2.0	1.0
Totaal	4210		

³ Berekening correctiefactor = totaal aantal aangegeven gevallen van slachtofferschap (frequentie slachtofferschap) : aantal slachtoffers.

2.5 Aangifte van misdrijven

Het is algemeen bekend dat lang niet alle delicten waarvan burgers slachtoffer worden ook bij de politie worden gemeld. Bovendien blijkt dat aangiftebereidheid per delicttype sterk te verschillen. Dit betekent dat een deel van de plaatsvindende criminaliteit zich onttrekt aan de waarneming van de politie. Aangiftepercentages zijn dan ook van belang omdat zij inzicht geven in de verhouding tussen de feitelijk voorgekomen en de geregistreerde criminaliteit.

Bovendien zijn aangiftepercentages en de reden die men heeft om geen aangifte te doen van belang als een indicator voor de mate waarin de bevolking vertrouwen heeft in de wijze waarop de politie de aangifte behandelt.

Aangifte naar type misdrijf

In tabel 12 is weergegeven welk percentage van de slachtoffers van de verschillende delicttypen aangifte bij de politie hebben gedaan. In de rechterkolom staan de landelijke cijfers van het CBS (1988) vermeld.

Tabel 13: Aangiftepercentage naar type misdrijf

Delict	gemeente aangifte	Hattem gedaan	Landelijk 1988 %
	%	abs	
- fietsdiefstal	80	(5)	57
- diefstal uit auto	86	(7)	75
- sexuele handtastelijkheden buitenshuis	*	(2)	10
- mishandeling buitenshuis	23	(13)	28
- beschadiging eigendom	26	(61)	22/17**
- inbraak	86	(7)	86
Gemiddeld	38	(95)	

*= Twee gevallen, waarvan één is aangegeven. Aantallen te klein voor percentering.

**= 22% beschadiging van auto; 17% overige vernielingen.

Ofschoon de absolute aantallen feitelijk te klein zijn om op te percenteren, is dit laatste toch geschied om een vergelijking met de landelijke aangiftepercentages mogelijk te maken. Voor de duidelijkheid is tussen haakjes het absolute aantal vermeld waarop gepercenteerd is. Bij sexuele handtastelijkheden buitenshuis is afgezien van percenteren gelet op het bijzonder lage absolute aantal.

Het gemiddelde aangiftepercentage bedraagt 38%. We zien dat van inbraak, diefstal uit auto en diefstal van fiets in vele gevallen aangifte wordt gedaan. Wellicht speelt hierbij een rol dat verzekeringsmaatschappijen doorgaans als voorwaarde stellen dat er een aangifte wordt gedaan.

Met uitzondering van sexuele handtastelijkheden buitenshuis geldt, dat de tegen de persoon gerichte delicten en vernieling aanmerkelijk lager scoren: slechts 1 op de 4 slachtoffers doet aangifte bij de politie.

Een vergelijking met de landelijke aangiftepercentages laat zien dat de Hattemse aangiftepercentages redelijk het landelijk beeld benaderen.

Redenen van het niet doen van aangifte

Slachtoffers die vermeldden geen aangifte te hebben gedaan, kregen de vraag voorgelegd wat de belangrijkste reden daarvoor was. In het totaal werd door 59 respondenten redenen opgegeven om geen aangifte te doen (zie bijlage 1, tabel 11).

De twee meest genoemde redenen om geen aangifte te doen zijn:

- het niet ernstig genoeg zijn van de gebeurtenis (geringe schade);
- men vindt aangeven zinloos, omdat de schade niet gedekt is, of niet vergoed wordt.

Deze redenen spelen vooral een rol bij het niet-aangeven van beschadigingen van eigendom.

Bij bedreiging wordt, naast de reden dat het voorval niet ernstig genoeg is, ook relatief vaak als reden genoemd dat men het incident onderling heeft opgelost.

Naast de bovengenoemde redenen (die in feite niets te maken hebben met het politie-optreden) wordt ook een aantal redenen voor niet-aangifte genoemd die wel een verwijt richting politie in zich (kunnen) dragen: 'de politie doet er toch niets aan' en 'de dader wordt toch niet opgepakt' (totaal 7x genoemd, is 13% van de genoemde redenen). Deze redenen worden vooral genoemd door slachtoffers van beschadiging van eigendom.

2.6 Preventieve maatregelen

Om een beeld te krijgen van de maatregelen die men zelf treft met het oog op voorkoming van slachtofferschap konden de respondenten aangeven welke preventieve maatregelen zij genomen hadden met betrekking tot het voorkomen van (brom)fietsdiefstal, inbraak en misdrijven buitenshuis. De resultaten zijn weergegeven in tabel 14.

Tabel 14: Preventieve maatregelen (n= 356)

Diefstal (brom)fiets	Abs	%
- geen maatregelen	35	10
- eenvoudig slot	100	28
- goedgekeurd fietsslot	184	52
- kabel/kettingslot	39	11
- stalling/binnenshuis	201	57
- gegraveerd	167	47
- anders	7	2
Inbraak: Organisatorische maatregelen	Abs	%
- geen maatregelen	10	3
- bij afwezigheid 's avonds en 's nachts alles op slot/ dicht	334	94
- bij afwezigheid overdag alles op slot/dicht	305	86
- bij aanwezigh. 's nachts alles dicht/nachtslot	301	85
- licht laten branden	57	16
- spullen uit zicht	108	30
- goederen geregistreerd gemerkt	42	12
- bij langere afwezigheid burenen inlichten	238	67
- bij langere afwezigheid spullen in bewaring	94	26
- bij langere afwezigheid iemand in huis	62	17
Inbraak: Technische maatregelen	Abs	%
- alarminstallatie	18	5
- schakelklok	65	18
- dievenklauwen	164	46
- speciale sloten	130	37
- intercom naar burenen	4	1
- anders	11	3
Delicten buitenshuis	Abs	%
- geen maatregelen	174	49
- blijft 's avonds thuis	34	10
- niet fiets maar auto	97	27
- 's avonds weggebracht	54	15
- minder geld mee	58	16
- neem hond mee	18	5
- draagt tas huizenkant	25	7
- anders	14	4

Bij de interpretatie van de tabel moet bedacht worden dat de uitkomsten voor een deel vertekend kunnen zijn door sociaal wenselijke antwoorden. Enige terughoudendheid is dan ook geboden. Daarnaast is een zinvolle interpretatie van de onderzoeksresultaten pas goed mogelijk wanneer men deze naast andere uitkomsten legt. We zullen hiertoe gebruik maken van gegevens uit de landelijke slachtofferenquête uit 1988 (zie bijlage 1, tabel 12).

We kunnen vaststellen dat een overgrote meerderheid op enigerlei wijze maatregelen treft ter voorkoming van slachtofferschap van diefstal van (brom)fiets (90%) en inbraak (97%). Het voorkomen van slachtofferschap buitenshuis scoort aanzienlijk lager: ongeveer de helft van de respondenten geeft aan geen enkele maatregel te treffen om mogelijke risico's te verkleinen. In de landelijke slachtofferenquête uit 1988 wordt eveneens aandacht besteed aan de mate waarin de Nederlandse bevolking maatregelen treft ter voorkoming van diefstal van (brom)fiets en woninginbraak. Een vergelijking van deze resultaten met de Hattemse situatie leert het volgende:

(Brom)fietsdiefstal

Het percentage dat geen maatregelen heeft genomen ter voorkoming van fietsdiefstal ligt duidelijk hoger dan het landelijke percentage (Hattem: 10%; land: 2%)⁴. Ook stalling of berging buitenshuis scoort lager dan het landelijke gemiddelde (Hattem: 57%; land: 74%).

Duidelijk gunstiger scoort graveren (Hattem: 47%; land: 39%). Gelet op het lage slachtofferpercentage ten opzichte van het landelijk gemiddelde kan aan bevordering van preventieve maatregelen met betrekking tot fietsdiefstal een lage prioriteit worden toegekend.

Inbraak

Het percentage dat geen maatregelen heeft genomen ligt iets hoger dan het landelijk percentage (Hattem: 3%; land: 1%). Wat betreft de maatregelen die wel genomen zijn ziet het beeld er als volgt uit. Hoger dan het landelijk gemiddelde scoren: bij afwezigheid overdag alles op slot/ramen dicht (Hattem: 86%; land: 80%), alarminstallatie (Hattem: 5%; land: 3%) en dievenklauwen (Hattem: 46%; land: 35%).

Lager scoren: 's nachts licht laten branden (Hattem: 16%; land: 41%) en extra sloten (Hattem: 37%; land: 49%).

Ongeveer gelijk scoren: bij afwezigheid 's avonds en 's nachts alles op slot/ramen dicht (Hattem: 94%; land: 95%) en het uit zicht houden van waardevolle dingen voor inkijk van buitenaf (Hattem: 30%; land: 29%).

⁴ Betreft landelijke slachtofferenquête 1985. Dit item is namelijk niet meegenomen in de enquête van 1988.

Kijken we naar de technopreventieve en de organisatorische maatregelen in zijn totaliteit dan moeten we stellen dat de vergelijking met de landelijke situatie geen eenduidig beeld oplevert.

De resultaten geven derhalve geen aanleiding om bij voorlichting over inbraakpreventie extra accenten te leggen op organisatorische of technische maatregelen.

Slachtofferschap buitenshuis

Bij de maatregelen die men neemt om te voorkomen dat men buitenshuis slachtoffer wordt scoren 'niet fiets maar met auto' (27%), 'minder geld mee' (16%) en 'wordt 's avonds weggebracht' (15%) het hoogst.

Slechts 10% van de respondenten zegt 's avonds thuis te blijven om slachtofferschap buitenshuis te voorkomen.

2.7 Voorlichting

Om inzicht te krijgen in hoeverre onder de bevolking behoefte bestaat aan voorlichting op het gebied van criminaliteitspreventie konden de respondenten aankruisen of zij naar een bijeenkomst zouden gaan over:

- voorlichting over inbraakpreventie;
- voorlichting over het melden van verdachte situaties aan politie;
- voorlichting over het merken van goederen;
- voorlichting over buurtpreventie.

Tabel 15: Behoefte voorlichting (procentueel)

N= 356	zeker wel %	misschien %	zeker niet %	weet niet %
-voorlichting in- braakpreventie	13	42	25	20
-voorlichting mel- ding verdachte situaties	21	41	19	19
-voorlichting mer- ken goederen	10	36	31	23
-voorlichting buurtpreventie	23	42	18	17

De **grootste** behoefte blijkt uit te gaan naar voorlichting over buurtpreventie en voorlichting over het melden van verdachte situaties. Ruim 60% van de respondenten geeft daarbij aan misschien dan wel zeker een voorlichtingsbijeenkomst over dit onderwerp te bezoeken.

De **minste** behoefte blijkt te bestaan aan voorlichting over het merken van goederen.

In het kader van een in 1987 door de politie georganiseerde voorlichtingsactie over inbraakpreventie, kregen de respondenten tot slot de vraag voorgelegd in hoeverre deze voorlichtingsactie voor hen aanleiding was geweest tot het treffen van voorzieningen. Ruim een op de drie respondenten (36%) gaf aan reeds voor de voorlichtingsactie al de nodige voorzieningen getroffen te hebben. Wanneer we deze groep verder buiten beschouwing laten, dan blijkt dat ongeveer een op de drie respondenten naar aanleiding van de actie overgegaan is tot het treffen van voorzieningen. Bijna de helft van de potentiële gegadigden was niet op de hoogte van de voorlichtingsactie (zie bijlage 1, tabel 13). Geconcludeerd kan worden dat dergelijke voorlichtingsacties effect sorteren. Wel verdient het aanbeveling om voldoende bekendheid te geven aan de georganiseerde voorlichtingsactiviteiten.

2.8 Meningen over de politie

Taakuitoefening

Om inzicht te krijgen hoe de bevolking van de gemeente Hattem oordeelt over de wijze waarop de politie haar taken uitoefent, konden de respondenten bij de navolgende taken de mate van hun tevredenheid aangeven:

- het opsporen van daders van misdrijven;
- het optreden bij verstoringen van de openbare orde;
- het terugbezorgen van gestolen goederen;
- het bieden van hulp bij sociale problemen;
- het helpen voorkomen dat misdrijven plaatsvinden;
- het bieden van hulp aan slachtoffers van misdrijven.

Tabel 16: Mate van tevredenheid met betrekking tot politietaken

N= 356	(zeer) goed %	matig %	slecht %	Geen mening %
- opsporen daders	19	10	4	67
- handhaven openbare orde	32	19	7	42
- terugbezorgen van gestolen goederen	11	4	5	80
- hulp bij sociale problemen	16	6	4	74
- voorkoming misdrijven	61	9	2	28
- slachtofferhulp	12	3	2	83

Opmerkelijk zijn de hoge percentages voor de categorie 'geen mening': alleen over het handhaven van de openbare orde en het voorkomen van misdrijven heeft de meerderheid van de respondenten een mening. De hoge percentages 'geen mening' voor de overige politietaken kunnen een indicatie zijn dat men zich kennelijk moeilijk een beeld kan vormen van taken van de politie in deze. Overigens kan worden opgemerkt dat de positieve geluiden - voor zover men een mening heeft - sterker doorklinken dan de negatieve. Het meest is men te spreken over de wijze waarop de politie haar taken uitoefent op het gebied van het voorkomen van misdrijven.

Vervolgens konden de respondenten aangeven aan welke taken de politie voldoende aandacht besteedt, dan wel meer of juist minder aandacht zou moeten besteden. Tabel 17 geeft hiervan een beeld.

Tabel 17: Gewenste aandacht politietaken

N= 356	Meer aandacht %	Minder aandacht %	Voldoende aandacht %	Geen mening %
-controle fietsen op trottoir	40	3	24	33
-opsporing daders	25	-	15	60
-handhaven openb.orde	30	1	31	38
-terugbez. gest. goed	12	-	14	75
-hulp bij soc. probl.	11	-	16	73
-voorkoming misdrijven	18	-	51	31
-slachtoff. hulp	13	-	11	76

Ook hier vinden we weer hoge percentages in de categorie 'geen mening'. Van de drie taken waarover de meeste respondenten wel een mening hebben, geldt dat de aandacht voor voorkoming misdrijven voldoende wordt geacht, terwijl men meer aandacht zou willen voor controle op het fietsen op trottoirs en in mindere mate voor handhaving van de openbare orde.

Behandeling van aangiften

Hoe beoordelen slachtoffers van misdrijven die aangifte hebben gedaan de afhandeling van de aangifte door de politie?

Tabel 18: Tevredenheid over aangifte naar delict

N=46	Tevreden abs.	Niet zo tevreden abs.	Helemaal niet tevreden abs.	weet niet abs.
-fietsdiefst.	2	2	-	-
-diefstal uit auto	5	1	-	-
-inbraak	4	2	-	-
-beschadig. eigendom	18	4	2	2
-handtastelh. buitenhuis	-	-	1	
-bedreiging buitenshuis	-	1	2	

Bij de slachtoffers van diefstal uit auto, inbraak en beschadiging van eigendom is de meerderheid tevreden over de afwikkeling van de aangifte. Bij fietsdiefstal is de helft van de slachtoffers niet zo tevreden.

Bij de delicten seksuele handtastelijkheden en mishandeling buitenshuis zien we dat dat geen enkel slachtoffer tevreden is over de afhandeling van de aangifte. Ofschoon het aantal slachtoffers bijzonder klein is, kan dit gegeven een indicatie zijn dat extra aandacht voor deze slachtoffergroepen wellicht wenselijk is.

Vervolgens is gevraagd naar de redenen voor de ontevredenheid over de afhandeling van aangiften. Aangezien de geringe aantallen een uitsplitsing naar delicttype niet toelaten geven we hier een totaalbeeld weer. Als meest genoemde kritiekpunten komen naar voren:

- het achterwege blijven van informatie over wat er aan de zaak gedaan is (10x).
- dader wordt toch niet opgespoord (5x);
- de politie doet er toch niets aan (5x);

Samenvattend kunnen we concluderen dat een duidelijke meerderheid van de slachtoffers tevreden is over de afhandeling van de aangifte. Een uitzondering hierop vormen de slachtoffers van seksuele handtastelijkheden en mishandeling buitenshuis. Extra aandacht voor deze slachtoffergroepen is wenselijk.

Voor zover men kritiek heeft richt deze zich met name op het ontbreken van informatie over wat er aan de zaak gedaan wordt, de overtuiging dat de dader toch niet zal worden opgespoord, of dat de politie er toch niets aan doet.

2.9 Conclusies en aanbevelingen

Problemen in de woonbuurt

Naar de mening van de bewoners dienen de prioriteiten van gemeente en politie als volgt te worden gelegd:

Voor de gemeente Hattem als geheel:

1. te snel rijdende auto's;
2. vervuiling;
3. lawaai-overlast.

Voor de afzonderlijke buurten:

Voorzover een buurtgerichte aanpak wordt voorgestaan zou met het oog op de probleemdruk de grootste prioriteit moeten worden verleend aan Veldbuurt.

Bij de aanpak van de buurtproblemen in de afzonderlijke buurten zullen de volgende accenten moeten worden gelegd:

Veldbuurt

- gebrekkige straatverlichting (gemeente)
- te snel rijdende auto's (politie + gemeente)

Hogenkamp-Keppelskamp

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- vandalisme (politie)

Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- vandalisme (politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- gebrek aan parkeerruimte (gemeente)

Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- vervuiling openbare weg (gemeente)
- verkeerd parkeren (politie)

Binnenstad, Kweekplan

- gebrek aan parkeerruimte (gemeente)
- verkeerd parkeren (politie)
- rondhangende jongeren (politie)
- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)

ABC-buurt, Hezenbergerweg

- te snel rijdende auto's (gemeente + politie)
- vandalisme (politie)

Angst en slachtofferschap van misdrijven

Angst voor criminaliteit

- Als meest angstaanjagende delicten komen naar voren: inbraak bij afwezigheid (47%), aanranding c.q. verkrachting (22%) en mishandeling op straat (10%).

Slachtofferschap

- In het jaar 1989 is 17% van de bevolking van de gemeente Hattem het slachtoffer geworden van één of meer van de onderzochte delicten.
- Er is in de gemeente Hattem als geheel één delict dat qua slachtofferschap in 1989 duidelijk in het oog springt: beschadiging van eigendommen (17,1% slachtoffer). De slachtofferpercentages van de gemeente Hattem zitten dicht tegen het landelijke gemiddelde aan. Alleen diefstal van (brom)fiets scoort duidelijk lager, terwijl beschadiging van eigendom lichtelijk hoger scoort.
- Een uitsplitsing naar buurt laat zien dat de slachtofferpercentages van de onderscheiden buurten elkaar nauwelijks ontlopen, zodat bij de aanpak van de criminaliteit op grond van de onderzoeksresultaten geen directe aanleidingen zijn om bepaalde buurten bij voorrang aan te pakken.
- Een uitsplitsing naar pleegplaats leert dat ongeveer 90% van de delicten binnen de gemeente Hattem plaatsvindt.
- Bij het vaststellen van doelgroepen zal met de onderstaande kenmerken van slachtoffers rekening gehouden moeten worden:
 - . De kans op slachtofferschap neemt af naarmate men tot de oudere leeftijdscategorieën behoort.
 - . Mannen zijn iets vaker het slachtoffer dan vrouwen, met name van vernieling van eigendom.
 - . Mensen die in gezins- of groepsverband wonen zijn vaker het slachtoffer dan alleenwonenden⁵.

Het doen van aangifte en opvatting over politietaken

- Het gemiddelde aangiftepercentage bedraagt 38%. Bij inbraak, diefstal uit auto en diefstal van (brom)fiets ligt het aangiftepercentage op 80% of hoger. De aangiftepercentages voor de delicten beschadiging van eigendom en geweldpleging buitenshuis liggen rond de 25%. Bij het delict seksuele handtastelijkheden buitenshuis is afgezien van percentering, gelet op het bijzonder lage aantal respondenten.
- De belangrijkste redenen om geen aangifte te doen blijken te zijn:
 - . het niet ernstig genoeg zijn van de gebeurtenis;
 - . men vindt het doen van aangifte zinloos, omdat de schade niet gedekt, is of vergoed wordt.

⁵ Mogelijk rapporteren niet-alleenwonenden ook delicten die andere gezinsleden overkomen zijn.

- Een vergelijking van de Hattemse aangiftepercentages met de landelijke aangiftepercentages geeft geen directe aanleiding om het huidige beleid terzake bij te stellen. Algemeen geformuleerd zal het beleid gericht moeten blijven op het bewerkstelligen van een grotere aangiftebereidheid bij het publiek. Men zal zich met name moeten richten op de groep slachtoffers die geen aangifte doet omdat de schade toch niet gedekt wordt. Men zal moeten benadrukken dat het doen van aangifte wel degelijk van belang is omdat daarmee een beter beeld verkregen wordt van de werkelijke omvang van de criminaliteit.
- Een duidelijke meerderheid van de slachtoffers van diefstal uit auto, inbraak en beschadiging van eigendom is tevreden over de afwikkeling van de aangifte. Bij fietsdiefstal is de helft van de slachtoffers niet zo tevreden.
De negatieve geluiden bij de delicten sexuele handtastelijkheden en mishandeling buitenshuis kunnen een indicatie zijn dat extra aandacht aan deze slachtoffergroepen wenselijk is.
- Veel respondenten blijken moeite te hebben met het beoordelen van de wijze waarop de politie haar taken uitvoert (hoog percentage geen mening). Als er wel een oordeel wordt gegeven, dan is dit vrijwel altijd positief. Het meest is men tevreden over de taken op het gebied van het voorkomen van misdrijven. Het percentage respondenten dat vindt dat de politie haar taken slecht tot zeer slecht uitvoert komt voor geen van de genoemde taken boven de 7% uit.
- Voor dezelfde taken is gevraagd of de politie daar te veel, te weinig of voldoende aandacht aan besteedt. Naar voren komt dat de politie meer aandacht zou moeten besteden aan de controle op het fietsen op de stoep en (in mindere mate) aan handhaving van de openbare orde. Als algemene beleidslijn kan worden geformuleerd dat de verbetering van het functioneren van de politie gezocht zal moeten worden in het verbeteren van de informatie over de taken van de politie en de wijze waarop deze worden uitgevoerd.

Preventieve maatregelen

Van de getroffen preventieve maatregelen is met behulp van een enquête onder bewoners slechts een beperkt beeld te krijgen. In de eerste plaats kunnen de preventieve maatregelen pas goed op hun waarde worden ingeschat als bekend is onder welke omstandigheden die maatregelen getroffen zijn. In de tweede plaats is onduidelijk hoe consequent bepaalde preventieve maatregelen toegepast worden: één keer iets onafgesloten laten kan bij wijze van spreken al funest zijn. Tot slot bestaat hier het gevaar van sociaal wenselijke antwoorden.

Ten aanzien van **fietsdiefstal** werd geconcludeerd dat aan het leveren van extra inspanningen ter bevordering van preventieve maatregelen een lagere prioriteit kan worden toegekend.

Bij voorlichting over inbraakpreventie werd de conclusie getrokken dat de resultaten geen aanleiding geven tot een inhoudelijke accentlegging, noch op organisatorische noch op technische maatregelen.

Opvallend is, dat de helft van de respondenten zegt geen maatregelen te nemen om slachtofferschap buitenshuis te voorkomen. Dit terwijl het slachtofferschap van mishandeling buitenshuis niet onaanzienlijk is (4%). Hier ligt dus wel een aandachtspunt voor de politie (VM).

De behoefte aan voorlichting op het gebied van criminaliteitspreventie blijkt met name uit te gaan naar voorlichting over buurtpreventie en voorlichting over het melden van verdachte situaties.

BIJLAGE 1: Tabellen

Tabel 1: Problemen in woonbuurt

N= 356	geen pro- bleem %	in enige mate %	duidelijk probleem %	weet niet %
- rondhangende jongeren	78	16	4	2
- vervuiling	69	22	7	2
- gebrek par- keerruimte	66	22	10	2
- te snel rij- dende auto's	34	35	30	1
- inbraak woning	59	24	7	10
- geweld op straat	89	4	2	5
- onderhoud gr.voorzien.	80	13	5	2
- lawaai	69	23	6	1
- diefstal uit auto	82	6	3	9
- diefstal van (brom)fiets	84	5	1	10
- overlast van bromfietzers	71	22	5	2
- gebrekkige straatverl.	81	13	5	1
- te weinig speelmogel.	58	18	12	12
- vandalisme	72	18	7	3

Tabel 2: Grootste probleem naar buurt (absoluut)

	Buurt A	Buurt B	Buurt C	Buurt D	Buurt E	Buurt F	Totaal
- rondhangende jongeren	-	3	1	1	2	1	8
- vervuiling	-	2	5	8	1	-	16
- parkeergebrek	-	1	3	4	3	1	12
- te snel rijdende auto's	3	18	8	12	7	8	56
- inbraak in woning	1	3	-	1	-	1	6
- straatgeweld	-	-	-	-	-	-	-
- onderhoud groen	1	1	-	1	-	1	4
- lawaai	1	1	3	3	3	2	13
- diefstal uit auto	-	1	1	-	-	-	2
- diefstal (brom)fiets	-	1	-	-	-	-	1
- overlast bromfietzers	1	1	3	-	1	-	6
- gebrek verlichting	5	1	-	2	1	-	9
- gebrek speelvoorziening	-	2	2	5	-	2	11
- vandalisme	-	4	-	1	3	1	9
- overig	-	2	1	7	3	1	14

A = Veldbuurt

B = Hogenkamp-Keppelskamp

C = Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest

D = Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg

E = Binnenstad, Kweekplan

F = ABC-buurt, Hezenbergerweg

**Tabel 3: Meest dringende aandacht gemeente naar buurt*
(absoluut)**

	Buurt A	Buurt B	Buurt C	Buurt D	Buurt E	Buurt F	Totaal
-vervuiling openbare weg	1	3	2	10	1	1	18
-lawaaï overlast verkeer	-	2	3	2	1	-	8
-uitlaatgassen verkeer	-	-	2	1	1	-	4
-overlast industrie	1	-	2	-	2	-	5
-overlast landbouw	-	1	-	-	-	-	1
-parkeergebrek	1	4	5	5	6	1	22
-onderhoud groen	1	2	1	3	1	3	11
-gebrek straat verlichting	4	3	-	4	1	1	13
-gebrek speelvoorziening	-	4	3	3	1	2	13
-te snel rijdende auto's	2	14	9	13	5	10	53
-vandalisme	-	8	1	2	1	1	13
-anders	1	2	2	-	3	-	7

A = Veldbuurt

B = Hogenkamp-Keppelskamp

C = Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest

D = Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg

E = Binnenstad, Kweekplan

F = ABC-buurt, Hezenbergerweg

Tabel 4: Meest dringende aandacht politie naar buurt* (absoluut)

	Buurt A	Buurt B	Buurt C	Buurt D	Buurt E	Buurt F	Totaal
-rondhangende jongeren	2	10	6	11	5	3	37
-verkeerd parkeren	1	2	2	6	6	2	19
-te snel rijdende auto's	3	15	10	20	4	7	59
-inbraak in woning	2	3	-	2	1	-	8
-geweld op straat	-	-	1	-	-	-	1
-diefstal uit auto	-	-	-	-	-	-	-
-diefstal van (brom)fiets	-	-	-	-	-	-	-
-vandalisme	-	6	7	2	2	5	22
-overlast industrie	1	-	2	1	1	1	6
-overlast landbouw	-	-	-	-	-	-	-

A = Veldbuurt

B = Hogenkamp-Keppelskamp

C = Meenthe, Hunze, Dinkel, Reest

D = Waalstraat, Hollewand, Zandkamp, Dorpsweg

E = Binnenstad, Kweekplan

F = ABC-buurt, Hezenbergerweg

Tabel 5: Meest beangstigende delicten (n= 218)

	abs	%
mishandeling op straat	21	10
aanranding/verkrachting	47	22
inbraak bij afwezigheid	103	47
inbraak bij aanwezigheid	13	6
diefstal portemonnaie	7	3
diefstal (bromfiets)	2	1
diefstal van auto	1	-
vernietiging huis	11	5
beschadiging auto	7	3
anders	6	3
totaal	<u>218</u>	<u>100</u>

Tabel 6: Frequentie van delicten (absolute aantallen)

	1x	2x	>2x	Onbekend
-fietsdiefstal	5	-	-	-
-diefstal uit auto	6	1	-	-
-sexuele handtastelijkheid buitenshuis	2	-	-	-
-mishandeling buitenshuis	7	1	5	-
-beschadiging eigendom	29	18	11	3
-inbraak	7	-	-	-

Tabel 7: Slachtofferschap naar type misdrijf en geslacht

	Man		Vrouw	
	abs.	%	abs.	%
-fietsdiefstal	3	1,9	1	0,8
-diefstal uit auto	3	2,0	4	3,5
-sexuele handtastelijkheden buitenshuis	-	-	2	1,3
-mishandeling buitenshuis	7	3,6	6	3,8
-beschadiging eigendom	40	20,3	21	13,2
-inbraak	3	1,5	4	2,5

Tabel 8: Slachtofferschap naar delict en buurt (absoluut)

Buurt*	Fiets d.'stal	D.'stal. uit aut.	Sexhandt. buit.huis	Mish. buih.	Bescha. eigend.	Inbr	Tot. delct
Buurt A	-	-	-	1	4	1	6
Buurt B	-	1	-	3	14	3	21
Buurt C	2	2	-	3	7	1	15
Buurt D	2	2	-	3	17	2	26
Buurt E	-	-	-	1	11	-	12
Buurt F	-	2	1	1	8	-	12
onbekend	1		1	1	-		3
totaal	5	7	2	13	61	7	95

*= A=Veldbuurt;B=Hogen- +Keppelskamp;C=Meenthe,Hunze,Dinkel,Reest
D=Waalstraat,Hollewand,Zandkamp,Dorpsweg; E=Binnenstad,Kweekplan;
F=ABC-buurt,Hezenbergerweg.

Tabel 9: Aantal slachtoffers en aantal respondenten

Buurt*	Totaal slachtoff.	Totaal respond.
Buurt A	4	22
Buurt B	11	80
Buurt C	11	54
Buurt D	18	99
Buurt E	8	46
Buurt F	7	47
Onbekend		8
	—	—
Totaal	59	356

*= A=Veldbuurt;B=Hogen- +Keppelskamp;C=Meenthe,Hunze,Dinkel,Reest
D=Waalstraat,Hollewand,Zandkamp,Dorpsweg; E=Binnenstad,Kweekplan;
F=ABC-buurt,Hezenbergerweg.

Tabel 10: Woonplaats en pleegplaats naar type delict*

	Fiets d.'stal		D.'stal. uit aut.		Sex.handt. buitensh.		Mish. buith.		Bescha. eigend.		Tot.**	
Buurt A	1	0	0	0	0	0	0	1	3	4	4	5
Buurt B	0	0	1	1	0	0	3	3	12	14	16	18
Buurt C	1	2	1	2	0	0	0	3	7	7	9	14
Buurt D	1	2	3	2	0	0	3	3	14	17	21	24
Buurt E	0	0	0	0	0	0	3	1	13	11	16	12
Buurt F	0	0	1	2	1	1	1	1	9	8	12	12
buiten	1	0	1	0	1	0	2	0	2	0	7	0
Hattem												
onbekend	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	3	3
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
totaal	5	5	7	7	2	2	13	13	61	61	88	88

* = gewoon = pleegplaats delict.

vet = woonplaats slachtoffer.

** = Exclusief woninginbraak; hierdoor komt de totaaltelling lager uit.

Tabel 11: Reden niet aangifte naar delict

	Totaal	Fiets- d.stal	D.'stal in auto	Inbr	Besch	Sex. handt.	Bedreig.
- weinig waarde/ geringe/ schade/ niet ernstig	25	-	-	1	20	-	4
- zinloos/ schade niet ge- dekt	11	1	-	-	10	-	-
- dader niet opgespoord	5	-	-	-	4	1	-
- politie doet niets	2	-	1	-	-	-	1
- zelf terug- gevonden/ opgelost	4	-	-	-	-	-	4
- anders	6	-	-	-	5	-	1
	—	—	—	—	—	—	—
totaal	53	1	1	1	39	1	10

Tabel 12: Percentage Nederlandse huishoudens dat preventieve maatregelen treft tegen inbraak in woningen voor overeenkomstige urbanisatiegraad (C1-C2), 1988*

Preventieve maatregelen	%
-deuren 's nachts bij afwezigheid op slot en ramen dicht	95
-deuren overdag bij afwezigheid op slot en/of ramen dicht	80
-'s nachts licht aan	41
-waardevolle voorwerpen uit zicht	29
-alarminstallatie	3
-dievenklauwen	35
-extra nachtslot	49
-geen maatregelen	1

*= respondenten konden meer dan 1 antwoord geven. Bron: CBS, Enquête Slachtoffers Misdrijven, 1989

Tabel 13: Treffen van voorzieningen naar aanleiding van voorlichtingsactie inbraakpreventie 1987

	%
-voorzieningen getroffen n.a.v. actie	21 (32)*
-voorzieningen waren reeds getroffen	36 (--)
-moet voorzieningen nog treffen	6 (10)
-vindt het niet nodig	6 (10)
-was niet op de hoogte van voorlichtingsactie	31 (48)
Totaal	100 (100)

*= De tussen haakjes geplaatste percentages geven de uitkomsten weer wanneer de groep die reeds vóór de actie voorzieningen had getroffen buiten beschouwing wordt gelaten.